

LA VITALITAT CULTURAL DE CREIXELL

A un extrem del poble de Borrassà, al sud-est del municipi i una mica apartat del nucli i, per altra banda, invisible des de molts indrets, Creixell és un veïnat petit, tranquil i solitari... només la remor de les aigües de la riera d'Àlguema trenquen l'obligat silenci d'un indret on la pau i la tranquil·litat fan constantment la seva llei. És només la història que vol recordar-nos fets violents i agosarats que es refereixen a veïns que havien fet la seva estada a les cases de Creixell.

D'una banda, un personatge històric, Dalmau de Creixell, cavaller al servei de Pere I i de Jaume I de Catalunya-Aragó, nebot del bisbe de Girona, Arnau de Creixell, lluità a la batalla de Muret el 1213. Entre les seves gestes bèl·liques cal tenir compte de l'hostilitat contra els croats de Simon de Montfort perquè alliberessin el rei en Jaume quan encara era un infant i, a les ordres del comte de Foix, resistí als croats ajudant al comte de Tolosa i, també, sembla que va tenir un paper decisiu a la batalla de les Navas de Tolosa. El seu nebot, que també es deia Dalmau fou qui construí la primera capella de la Mare de Déu de Creixell bastida a l'interior del castell de Creixell, baluard de defensa del comtat de Besalú davant el d'Empúries.

D'altra banda, no sé si la historiografia o la llegenda, ens parlen del cèlebre "rellotger" de Creixell que, en la tradició més fidel dels grans bandits de Catalunya, robava

a la gent rica per a poder ésser generós amb els qui vivien precàriament. Diuen que era en els temps de les tartanes, perquè els seus desplaçaments sempre es realitzaven amb aquell vehicle.

És la història que ens recorda aquestes gestes; però Creixell és un redós de pau i tranquil·litat. De sobte, ja fa uns anys que sembla que el Creixell calmós i adormit comença a despertar i a fer sentir la seva veu. S'hi celebren actes que atrauen les persones de l'entorn i ja comencen a tenir una certa celebritat el concurs internacional de l'all-i-oli i, sobretot, la festa patronal de la Mare de Déu de Creixell.

Alegria i música, catalana i "de l'altra", irrumpeixen sorollosament en el silenci de la contrada: és el crit esperant de l'alegria!! Tothom s'hi presta amablement i els veïns contemplen amb una certa perplexitat i admiració com els amics i familiars de l'entorn se senten cridats a participar-hi.

